



Кафедра туризму та економіки підприємства

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри туризму

та економіки підприємства

Людмила БЕЗУГЛА

«17» листопада 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ (СОЦІАЛЬНИЙ, ІНКЛЮЗИВНИЙ,
ВОЛОНТЕРСЬКИЙ)»**

Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг
	J3 Туризм та рекреація
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	«Готельно-ресторанна справа та кейтеринг», «Туризм»
Спеціалізація	-
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	4-й семестр, 7 чверть
Мова викладання	українська

Викладач: к.геол.н, доцент кафедри туризму та економіки підприємства
Герасименко Т.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціалізований туризм (соціальний, інклюзивний, волонтерський)» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг, J3 Туризм та рекреація, освітньо-професійних програм «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг», «Туризм». Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», кафедра туризму та економіки підприємства. Д.: НТУ «ДП», 2025. 13 с.

Розробниця: Герасименко Тетяна Володимирівна, к.геол.н, доц. кафедри туризму та економіки підприємства

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньо-професійної програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти.

Погоджено рішенням об'єднаної науково-методичної комісії спеціальностей J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг і J3 Туризм та рекреація (протокол №3 від 17.11.2025 р.).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
6.1. Шкали	7
6.2. Засоби та процедури.....	7
6.3. Критерії.....	8
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	11
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	11

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування цілісного розуміння сутності, принципів та соціальної ролі спеціалізованих видів туризму, зокрема соціального, інклюзивного та волонтерського туризму, у сучасній системі туристичної діяльності та суспільного розвитку.

Реалізація мети дисципліни передбачає декомпозицію програмних результатів навчання освітньо-професійних програм у відповідні дисциплінарні результати та відбір змісту навчальної дисципліни з урахуванням компетентнісного, практико-орієнтованого та міждисциплінарного підходів.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	Зміст
ДРН1	Пояснювати сутність, принципи та особливості соціального, інклюзивного та волонтерського туризму, визначати їх місце і роль у системі сучасної туристичної діяльності та соціального розвитку.
ДРН2	Аналізувати соціальні потреби різних цільових груп населення та умови їх залучення до туристичної діяльності з урахуванням принципів доступності, рівності та соціальної інклюзії.
ДРН3	Проектувати соціально орієнтовані, інклюзивні та волонтерські туристичні продукти і маршрути відповідно до потреб цільових аудиторій та принципів сталого й відповідального туризму.
ДРН4	Оцінювати організаційні, інфраструктурні та сервісні умови реалізації соціального, інклюзивного та волонтерського туризму, зокрема з позицій доступності туристичних послуг і стандартів гостинності.
ДРН5	Застосовувати базові інструменти комунікацій, соціального маркетингу та партнерської взаємодії для просування соціально орієнтованих і волонтерських туристичних ініціатив на локальному та регіональному рівнях.

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається в 4-му семестрі відповідно до навчального плану, є вибірковою, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтується на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години					
	денна			Заочна		
	обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	50	16	34	50	6	44
Практичні	70	24	46	70	4	66
РАЗОМ	120	40	80	120	12	110

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, Години
	ЛЕКЦІЇ	50
ДРН1	1. Спеціалізований туризм соціального спрямування: теоретичні основи 1.1. Поняття та класифікація соціально орієнтованих видів туризму 1.2. Соціальний, інклюзивний і волонтерський туризм у системі спеціалізованого туризму 1.3. Соціальна роль туризму та його значення для сталого розвитку суспільства	6
ДРН1 ДРН2	2. Соціальний туризм як інструмент соціальної політики 2.1. Сутність і принципи соціального туризму 2.2. Цільові групи соціального туризму та їх туристичні потреби 2.3. Організаційні моделі та форми реалізації соціального туризму	6
ДРН2 ДРН4	3. Державне та інституційне забезпечення соціального туризму 3.1. Нормативно-правові засади розвитку соціального туризму 3.2. Роль держави, органів місцевого самоврядування та громадських організацій 3.3. Механізми фінансування та підтримки соціальних туристичних програм	6
ДРН1 ДРН4	4. Інклюзивний туризм: концепція доступності 4.1. Поняття інклюзивного туризму та принципи універсального дизайну 4.2. Доступність туристичної інфраструктури та сервісів 4.3. Бар'єри у туризмі та шляхи їх подолання	6
ДРН3 ДРН4	5. Організація інклюзивних туристичних продуктів 5.1. Проектування інклюзивних туристичних маршрутів і послуг 5.2. Адаптація готельно-ресторанних та транспортних послуг 5.3. Комунікація та обслуговування туристів з особливими потребами	6
ДРН1 ДРН2	6. Волонтерський туризм: сутність та напрями розвитку 6.1. Поняття волонтерського туризму та його відмінності від інших форм туризму 6.2. Основні напрями та види волонтерських туристичних програм 6.3. Етичні принципи та соціальна відповідальність у волонтерському туризмі	7
ДРН3 ДРН4 ДРН5	7. Організація та управління волонтерськими туристичними програмами 7.1. Планування та реалізація волонтерських туристичних проектів 7.2. Управління волонтерами та взаємодія зі стейкхолдерами 7.3. Безпека, ризики та оцінювання результатів волонтерських програм	6
ДРН3 ДРН5	8. Перспективи розвитку соціального, інклюзивного та волонтерського туризму 8.1. Сучасні тенденції та міжнародний досвід 8.2. Роль соціально орієнтованого туризму у розвитку територіальних громад 8.3. Перспективи та виклики розвитку соціального, інклюзивного і волонтерського туризму в Україні	7
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	70
ДРН1 ДРН2 ДРН3	1. Спеціалізований туризм соціального спрямування: теоретичні основи. На практичних заняттях здійснюється аналіз прикладів соціально	8

ДРН4 ДРН5	орієнтованих туристичних ініціатив та їх класифікація. Здобувачі відпрацьовують навички визначення соціальної ролі туризму та його внеску у сталий розвиток суспільства.	
	2. Соціальний туризм як інструмент соціальної політики. Здобувачі аналізують потреби різних цільових груп соціального туризму та моделі їх туристичного обслуговування. Виконується розбір практичних кейсів реалізації соціальних туристичних програм на локальному та регіональному рівнях.	9
	3. Державне та інституційне забезпечення соціального туризму. На заняттях здійснюється аналіз нормативно-правових документів і програм підтримки соціального туризму. Здобувачі моделюють взаємодію органів влади, громадських організацій та туристичного бізнесу у реалізації соціальних ініціатив.	9
	4. Інклюзивний туризм: концепція доступності. Здобувачі оцінюють рівень доступності туристичних об'єктів та інфраструктури на основі запропонованих критеріїв. Формуються навички ідентифікації бар'єрів у туризмі та розробки пропозицій щодо їх усунення.	8
	5. Організація інклюзивних туристичних продуктів. На заняттях здійснюється проектування інклюзивних туристичних маршрутів і послуг з урахуванням різних категорій туристів. Здобувачі відпрацьовують комунікативні навички обслуговування осіб з особливими потребами.	9
	6. Волонтерський туризм: сутність та напрями розвитку. Здобувачі аналізують приклади волонтерських туристичних програм та визначають їх соціальну цінність. Обговорюються етичні аспекти та принципи соціальної відповідальності у волонтерському туризмі.	9
	7. Організація та управління волонтерськими туристичними програмами. На заняттях відпрацьовуються навички планування волонтерських туристичних проєктів і розподілу ролей між учасниками. Аналізуються питання безпеки, управління ризиками та оцінювання результативності волонтерських програм.	9
	8. Перспективи розвитку соціального, інклюзивного та волонтерського туризму. Здобувачі аналізують сучасні тенденції та міжнародний досвід розвитку соціально орієнтованого туризму. Формуються навички підготовки пропозицій щодо розвитку соціального, інклюзивного та волонтерського туризму на рівні територіальних громад.	9
РАЗОМ		120

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <http://surl.li/bgrpuz>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності та автономії здобувачів за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувачі на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання	виконання завдань під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення сумарного результату поточних контролів
практичні	контрольні завдання	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольних завдань.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання. Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

6.3. Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
- спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	недостатньо обґрунтована	
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
- спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; - здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; - здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
- зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументація та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	– доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; - відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; - здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загально-навчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях студенти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти на Office365.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України «Про туризм» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021- 2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 05 серп. 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>
4. Державне агентство розвитку туризму України. Офіційний сайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
5. Державна служба статистики України. Соціальний захист населення України 2022. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/10/zb_szn_2022.pdf.
6. Безугла Л., Куваєва Т., Герасименко Т.В. Проблеми та перспективи розвитку інклюзивного туризму в Україні та Європі. *Економіка та суспільство*. 2022. (43). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-3>
7. Безугла, Л.С., Белобородова, М.В., Герасименко Т.В. Формування інклюзивно-реабілітаційного туризму в Україні. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*. 2022. 2(6), С. 20-25. DOI: [https://doi.org/10.32782/2708-4949.2\(6\).2022.4](https://doi.org/10.32782/2708-4949.2(6).2022.4)
8. Влащенко Н. М. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури для потреб інклюзивного туризму. *Бізнес Інформ*. 2018. № 9. С. 122–126.
9. Герасименко Т.В., Бондаренко Л.А. Вплив інклюзивного туризму на досягнення цілей сталого соціально-економічного розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2024. 90. С. 169-175. <https://doi.org/10.32782/bses.90-26>
10. Данчевська І., Калайтан Т. Інклюзивний туризм: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні. *Development Service Industry Management*. 2024 (2), 96–104. URL: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(14\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(14)).
11. Лебеденко-Титаренко Л. Мандрівки, що повертають радощі буття. *Голос*

України. URL: <https://www.golos.com.ua/article/277551>

12. ЛУН та ДАРТ запустили Mapy безбар'єрності: Туризм. URL: <http://surl.li/pdtfyf>.

13. Методичні рекомендації з питань формування безбар'єрності в туризмі. ДАРТ. URL: <https://drive.google.com/file/d/1sGn4DpirSjohyq1n8vAyxSQdlCtzm7k/view?usp=sharing>.

14. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#n10>.

15. Опитування ДАРТ щодо стану фізичної доступності засобів розміщення у регіонах України. URL: <https://drive.google.com/file/d/1oNpD5Y4dlCvtYbpF099tmoJN0aPS24Ak/view?usp=sharing>

16. Острянин С. О., Безугла Л. С., Белобородова М. В., Кулівар В. В. Економічні стратегії розвитку інклюзивного туризму для реабілітації та реінтеграції ветеранів: сучасні виклики та перспективи. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. №2. С. 184-196. <https://doi.org/10.33271/ebdut/86.184>

17. Практичний посібник з питань рівності людей з інвалідністю в ЗМІ: Репрезентація. Доступність. Керування. Репозитарій ЮНЕСКО. URL: <https://doi.org/10.58338/EVPN2632>

18. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму». URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/gh3an00a?an=12&ed=2016_03_18.

19. Слатвінська Л. А. Перспективи розвитку інклюзивного туризму в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1684>. DOI: [10.32702/2307-2156-2020.5.59](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.5.59).

20. Труніна І. М., Сосновська Ю. Р. Стан міжнародного туризму для осіб з інвалідністю в Україні. *Modern Economics*. 2019. № 15(2019). С. 191-195. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V15\(2019\)-27](https://doi.org/10.31521/modecon.V15(2019)-27).

21. Уряд виділив регіонам понад мільярд гривень на здійснення заходів безбар'єрності. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4003166-urad-vidiliv-regionam-ponad-milard-griven-na-zdiysnenna-zahodiv-bezbarernosti.html>

22. Хрущ Ю. М., Іванова В. М., Медведський Р. С. Туризм для інвалідів: сучасні підходи до визначення поняття. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Географічні науки*. 2017. № 6. С. 206–211.

23. World Tourism Organization. Creating Tourism Opportunities for Handicapped People in the Nineties. (Resolution A/res/284(IX) of the General Assembly held at Buenos Aires, Argentina) Madrid, Spain: World Tourism Organization. 1991.

24. World Tourism Organization. Accessible Tourism for All. A/RES/492(XVI). Madrid, Spain: World Tourism Organization. 2005.

25. 600 об'єктів із семи областей України на інтерактивній мапі безбар'єрності. URL: <https://life.liga.net/istoriyi/news/600-obiektiv-z-semy-oblastey-ukrainy-na-interaktyvniy-mapi-bezbariernosti-detali>

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Спеціалізований туризм (соціальний, інклюзивний, волонтерський)»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ОПП «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг», «Туризм»

Розробниця:
Герасименко Тетяна Володимирівна

В редакції авторки

Видано
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Дмитра Яворницького, 19.